

YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARININ MUHASEBE MESLEĞİNE ETKİLERİ: DEĞİŞEN ROLLER VE SORUMLULUKLAR KAPSAMINDA KARS İLİNDE BİR UYGULAMA¹

Alper Tazegül ²

ÖZET

Son yıllarda yapay zekâ büyük ilerleme kaydederek hemen hemen bütün meslekleri derinden etkilemeye başlamıştır. Bu durum mesleklerin yapısını ve işleyişini hızla dönüştürmektedir. Gelişen bu süreç muhasebe mesleğini de dönüştürerek değiştirmektedir. Artık geleneksel muhasebe uygulamaları yerini yapay zekânın merkezde yer aldığı sistemlere, süreçlere bırakmaktadır. Bu bağlamda bu araştırma ile yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğine etkileri, muhasebe meslek mensuplarının bakış açısı ile incelenmektedir. Toplanan verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzde dağılımlarından yararlanılmış, gruplar arası farkların belirlenmesi amacıyla da bağımsız örneklemeler t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testleri uygulanmıştır.

Elde edilen bulgular meslek mensuplarının yapay zekânın sağlayacağı avantajları genel olarak benimsediklerini göstermektedir. Özellikle rutin ve tekrar eden işlemlerin otomatikleştirilerek iş yükünün azalacak olması, hata oranlarının düşmesi gibi olası sonuçların meslekte verimliliği artıracığı kabul edilmektedir. Ancak bu olumlu sonuçların yanı sıra yapay zekâyla birlikte veri güvenliği ve gizliliği, iş kaybı gibi riskli durumların da ortaya çıkacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Mesleği, Yapay Zekâ, Muhasebede Yapay Zekâ Uygulamaları, Yapay Zekânın Avantaj ve Dezavantajları.

THE EFFECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE APPLICATIONS ON THE ACCOUNTING PROFESSION: AN EMPIRICAL STUDY IN KARS PROVINCE IN THE CONTEXT OF CHANGING ROLES AND RESPONSIBILITIES

ABSTRACT

In recent years, artificial intelligence (AI) has made remarkable progress and has begun to profoundly affect nearly all professions. This rapid development is transforming the structure and functioning of occupations, including the accounting profession. Traditional accounting practices are increasingly being replaced by AI-driven systems and processes. In this context, the present study examines the impact of AI applications on the accounting profession from the perspective of accounting professionals. In the analysis of the collected data, frequency and percentage distributions were utilized; furthermore, independent samples t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) tests were applied to determine the differences between groups.

The findings indicate that accounting professionals generally embrace the potential advantages that AI may offer. In particular, the automation of routine and repetitive tasks, the reduction of workload, and the decrease in error rates are considered factors that will enhance efficiency in the profession.

¹ Çalışma daha önce herhangi bir yerde yayınlanmamıştır.

² Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, alper.tazegul2004@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8658-3814

Geliş Tarihi: 16.11.2025 / Kabul Tarihi: 15.06.2026 Çalışma Türü: Araştırma Makalesi

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışması beyan etmemiştir. Turnitin/Ithenticate/Intihal ile İntihal Kontrolünden Geçmiştir. Screened for Plagiarism by Turnitin/Ithenticate/Intihal Licenced by CC-BYNC ile lisanslıdır.

However, alongside these benefits, participants also acknowledge potential risks associated with AI, including concerns related to data security and privacy, as well as the possibility of workforce displacement.

Key Words: Accounting Profession, Artificial Intelligence, AI Applications in Accounting, Advantages and Disadvantages of Artificial Intelligence.

1. GİRİŞ

Günümüzün hızla dijitalleşen iş dünyasında yapay zekâ teknolojileri, bütün meslekleri derinden etkilemektedir. Muhasebe mesleği de bu süreçten en fazla etkilenen/etkilenecek meslek arasında yer almaktadır. Yapay zekâ teknolojileri mesleğin hem yapısını hem de işleyişini köklü bir biçimde dönüştürmektedir. Artık geleneksel muhasebe uygulamaları, yerini yapay zekânın merkezde yer aldığı sistemlere, süreçlere bırakmaktadır. Dolayısıyla muhasebe meslek mensupları artık mesleki bilginin yanı sıra dijital süreçlerin yapısı ve işleyişi hakkında çok daha kapsamlı yetkinliklere sahip olmak durumdadırlar.

Çok daha hızlı ve hatasız işleyişe fırsat tanıyacak yapay zekâ teknolojilerinin meslek mensuplarının rollerinde ve yeteneklerinde köklü değişimler yaratacağı şüphesizdir (Uçoğlu, 2020). Yapay zekâ son yılların en büyük paradigma değişimlerinden biri (Jamal Mohammad vd., 2020) olup, insan davranışını ve entelektüel işlevleri taklit edebilen veya simüle edebilen bir bilgisayar programı veya yazılım uygulamasıdır (Ng & Alarcon, 2020; Shaffer vd., 2020). Bu uygulamalar uzmanlar tarafından uygulanan görevleri yerine getirmekte kullanılmaktadır (Sahoo, & Nayak, 2021). Dolayısıyla yapay zekâ doğal insan zekâsının gerektirdiği görevleri yerine getirebilen veya devralabilen teknolojilerdir (Nyholm, 2024). Bu teknoloji, dış verileri yorumlama, bu verilerden öğrenme ve bu öğrenmeleri esnek adaptasyon yoluyla hedefe yönelik kullanma yeteneğini içermektedir (Haenlein, & Kaplan, 2019). Günümüzde birçok günlük ve profesyonel alanda sayısız uygulamaya sahip, çığır açan bir teknoloji olan yapay zekâ (Almaraz-López v.d., 2023), son derece karmaşık görevleri yerine getirecek şekilde yapılandırılabilir (Muniswamaiah vd., 2019).

Geleneksel olarak insanlar tarafından gerçekleştirilen ve en basit olandan karmaşığına kadar birçok faaliyet, uzun zamandır makineler tarafından yerine getirilmektedir. Ancak yapay zekâ makine kullanımını başka bir boyuta taşımıştır. Yapay zekâ takip edilen süreçleri hızla dönüştürerek hemen hemen her alanda köklü değişimlere sebep olmuştur. Muhasebe mesleği de bu dönüşümlerden muaf olmayacaktır. Yapay zekânın iş süreçlerinde yarattığı dönüşümün etkilerinin en belirgin şekilde hissedileceği alanlardan biri de muhasebe mesleğidir. Mesleklerin dönüşümde hızlı ve etkin rol oynayan yapay zekânın giderek daha yetenekli hale geldiği, yetenekli hale geldikçe de muhasebe uygulamalarına entegrasyonu hem fırsatları hem de zorlukları beraberinde getirdiği görülmektedir (Johnsom, 2023). Geleneksel yöntemleri dönüştürerek doğruluğu ve etkinliği artıran yapay zekâ doğal olarak muhasebe mesleği üzerinde önemli bir etkiye sahip olacaktır (Peng vd., 2023). Bu teknolojiler, büyük hacimli finansal verilerin benzeri görülmemiş hızlarda ve doğrulukta analiz edilmesini sağlayarak, geleneksel yöntemlerle daha önce elde edilemeyen iç görüler sunmaktadır (Odonkor vd., 2024). Verimliliği de artıran bu durum, görevleri otomatikleştirip, muhasebe ortamını yeniden şekillendirerek muhasebecilerin daha stratejik ve katma değerli işlere odaklanmasını sağlamaktadır (Schweitzer, 2024). Muhasebede yapay zekâ sadece rutin görevleri otomatikleştirmekle ilgili değildir; finansal bilgilerin yönetilme ve karar verme için kullanılma biçiminde bir paradigma değişikliğini gerçekleştirip (Odonkor vd., 2024) gelecekteki maliyetlerin düşürülmesine katkı sağlayarak, uzun vadede bir şirketin finansal raporlamasının verimliliğini ve doğruluğunu artıracak ve böylece insana duyulan ihtiyacı azaltacaktır.

Muhasebe meslek mensuplarının rekabetçi kalmalarına da katkı sağlayan (Al Wael vd., 2024) yapay zekâ, aynı zamanda muhasebe sektörünün ilerlememesinde önemli bir pay sahibi olacaktır (Jin, 2022). Çünkü yapay zekâ daha gelişmiş finansal analiz tekniklerinin geliştirilmesini kolaylaştırırken, yapay zekâdan yararlanan muhasebecilerin gelecekteki eğilimleri tahmin edebilmesini ve derinlemesine finansal tavsiyeler sunabilmelerine imkan sağlayacaktır (Goel, vd., 2023). Yapay zekâ teknolojilerinin anormal faaliyetleri tespit eden hassas finansal işlem inceleme sistemi aracılığıyla şeffaflığı ve uyumluluğu artırmaya da yardımcı olmaktadır (Teubner vd., 2023).

Muhasebe sektöründe, operasyonel iyileştirme, maliyet etkinliği ve meslek mensuplarının stratejik rollere geçişi için fırsatlar sunan (Li & Zheng, 2018) yapay zekâ, verimlilik ve doğrulukta kazanımlar vaat ederken aynı zamanda iş kaybı ve daha geniş sosyoekonomik etkiler konusunda endişelere yol açan önemli bir değişimi de işaret etmektedir (Rawashdeh, 2025). Çok da uzak olmayan bir gelecekte muhasebe meslek mensuplarının yaptıkları işlerin önemli bir bölümü artık tamamen yapay zekâ tarafından yerine getirilecektir. Bu değişim doğal olarak hem ekonomik hem de sosyal sonuçlarıyla üzerinde düşünülmesi gereken bir husustur. İş kaybı nedeniyle ortaya çıkacak sosyo-ekonomik sorunların yanı sıra gizlilik ve güvenlik gibi alanlar da potansiyel sorun olma durumunu korumaktadır. Özellikle hassas finansal bilgilerin işlenmesi nedeniyle gizlilik ve güvenlik riskleri gelişmesi ve bu durumun da siber saldırılar için fırsatlar yaratması (Gordijn & Have 2023) mümkün olabilecektir.

Yapay zekânın meslekleri etkileme hususundaki önemi ve potansiyeli göz önüne alındığında çok yönlü olarak değerlendirilmesi ve hazırlıklı olunması büyük önem arz etmektedir. Bu bağlamda yürütülen çalışmanın amacı, yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğine etkilerini değişen roller ve sorumluluklar çerçevesinde incelemek ve Kars ilindeki meslek mensuplarının bu dönüşüme ilişkin farkındalık ve uyum düzeylerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda daha önce yapılan çalışmaların kısa özetinin verildiği literatür bölümünden sonra araştırmanın metodolojisi verilmiştir. Toplanan verilerin çözümlenmesi ile bulgular ve sonuç bölümü oluşturulmuştur.

2. Literatür Taraması

Tablo 1’de muhasebe mesleğinde yapay zekâ uygulamalarına ilişkin yapılan teorik ve ampirik güncel çalışmalara yer verilmiştir. Tablo araştırmacıların odaklandıkları; araştırmacı, yayın tarihi, yayın türü ve içerik/bulgu bölümlerinden oluşmaktadır.

Tablo 1. Literatür Taraması

Yazar/lar	Yayın Tarihi	Yayın Türü	İçerik/Bulgular
Johri.	2025	Makale	Muhasebe Bilgi Sistemleri Kalitesinin, genel kalite üzerindeki etkilerinin incelendiği araştırmada, yapay zekânın, Muhasebe Bilgi Sistemleri Kalitesini önemli ölçüde olumlu etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.
Khan, ve Gupta	2025	Makale	Yapay zekâ ve muhasebe eğitimi kalitesinin yeşil muhasebe ile şirket performansı arasındaki ilişki üzerindeki düzenleyici etkilerinin araştırıldığı çalışmada, yeşil muhasebe uygulamalarının mevcut şirket performansını olumlu yönde etkilediği, ülke düzeyindeki yapay zekâ, bu ilişkiyi olumlu yönde etkileyerek, gelişmiş yapay zekâ altyapısının veri doğruluğu ve karar alma süreçlerini iyileştirerek yeşil muhasebenin faydalarını artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.
Al-Okaily.	2025	Makale	Yapay zekânın muhasebe ve açıklama bağlamında veri ve bilgi kalitesini artırıp artırmadığını incelemeyi amaçlayan çalışmada XBRL’nin birden fazla kaynaktan finansal verilerin toplanmasını kolaylaştırarak analistlere, yatırımcılara ve düzenleyicilere finansal dijital ortam

			hakkında kapsamlı bir anlayış kazandırdığı sonucuna ulaşılmıştır.
Kınay ve Ciğer	2025	Makale	Muhasebe mesleğinde ve eğitiminde yapay zekâ literatürün bibliyometrik teknikler ve içerik analizi ile özetini sentezlemeyi amaçlayan çalışma, yapay zekâ ile ilgili çalışmaların ve akademik uygulamaların başlangıç düzeyinde olduğunu, gelecek çalışmalarda düzenleyici kuruluşlar, akademi, şirketler ve meslek mensuplarını kapsayan derinlemesine araştırma yapılmasının gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.
Zayed, vd.	2024	Makale	Araştırma muhasebe bilgi sistemlerinde yapay zekânın (veri toplama, otomasyon, doğru raporlama, gelişmiş verimlilik ve tahmini analiz) sahtekarlığı tespit etme ve önlemedeki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Nicel yaklaşım kullanılan çalışmada toplanan verileri taramak ve analiz etmek için SPSS kullanılmıştır; çalışmada yapay zekânın sahtekarlığı tespit etmede olumlu bir şekilde etkili olabileceği sonucuna varılmıştır.
Kureljusic, ve Karger.	2024	Makale	Çalışma, yapay zekânın finansal muhasebede tahmin amacıyla nasıl kullanıldığına dair mevcut bulguları özetlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada sosyoteknik ve genelleştirilebilir bilginin hâlâ eksik olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
Al Wael vd.	2024	Makale	Kamu muhasebe sektöründe yapay zekânın benimsenmesini etkileyen örgütsel ve bireysel faktörleri araştırmayı amaçlayan çalışmada, kurumsal kültür, düzenleyici destek, algılanan fayda ve kullanım kolaylığının yapay zekâ benimsenmesi üzerinde doğrudan olumlu bir etkiye sahip olduğunu, algılanan fayda ve kullanım kolaylığının ise muhasebe kârı ve davranışsal niyet aracılığıyla dolaylı bir olumlu etkiye sahip olduğunu sonucuna ulaşılmıştır.
Yi, vd.	2023	Makale	Klasik muhasebe ve finans problemlerini çözmek için yapay zekânın uygulanmasının incelendiği çalışmada, iflas tahmini, dolandırıcılık tespiti, piyasa riski ve kredi riski yönetimi ile portföy optimizasyonun iyi çalışılmış alanlar olduğu tespit edilmiştir.
Fülöp vd.	2023	Makale	Muhasebe firmalarında yapay zekâ kullanımının etik boyutunu, alana getirdiği

				yeni zorlukları ele alan çalışmada, araştırmaya katılan muhasebecilerin çoğunun yapay zekâ hakkında temel bilgiye sahip olduğunu, ancak çok azının bu olguyu tam olarak anladığını göstermektedir. Bununla birlikte, hepsi yapay zekâ etiğinin hayati önem taşıdığına ve düzenleyici kurumların yapay zekâ ile ilgili etik mevzuata katılımının vazgeçilmez olduğuna inanmaktadır.
Banța, vd.	2022	Makale		Çalışma, muhasebe uygulayıcılarının yapay zekâ tabanlı teknolojilerin kullanımının faydaları ve zorlukları hakkındaki algılarını incelemekte ve yapay zekânın istihdam edilebilirliği etkileyebilecek bir tehdit olarak algılanıp algılanmadığını analiz etmektedir. Çalışmada, uygulayıcıların muhasebe süreçlerinde yapay zekâ tabanlı çözümlerin kullanımıyla ilişkili temel faydalar ve zorluklar konusunda net bir anlayışa sahip olduklarını ve yapay zekânın istihdam edilebilirlik için bir tehdit olarak algılanmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
Holmes, ve Douglass,	2022	Makale		Muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâyı benimsemesinin muhasebe mesleği üzerindeki etkisi ve ilişkili riskler hakkında görüşlerini ele alan çalışmada, anket verileri katılımcıların genel olarak yapay zekâ hakkında olumlu bir algıya sahip olduklarını ve tekrarlayan görevleri ve insan hatası riskini azaltarak iş performanslarını artıracığına inandıklarını ortaya koymuştur.
Losbichler, ve Lehner,	2021	Makale		Yapay zekânın ve karmaşıklık ve sistem teorisi tartışmalarına dayalı kontrolün potansiyel sınırlarını araştırmayı amaçlayan araştırmada, yapay zekânın karmaşıklık ve sibernetik açısından kontrol uygulamalarının ciddi şekilde sınırlı olduğu tespit edilmiştir.
Bakarich, ve O'Brien	2021	Makale		Yapay zekânın özellikle Robotik Süreç Otomasyonunun ve Makine Öğreniminin ne ölçüde kullanıldığını ve bu teknolojinin etkisi ve kabul edilebilirliği hakkındaki algıları ölçmeği amaçlayan çalışmada, Robotik Süreç Otomasyonunun ve Makine Öğreniminin kamu muhasebecileri veya müşterileri tarafından yaygın olarak kullanılmadığını ve firmaların bu teknolojiler hakkında bazı eğitimler verdiğini, ancak kapsamlı olmadığını tespit edilmiştir. Ancak, büyük ölçekli yapay zekâ benimsenmesinin henüz kamu muhasebesine ulaşmamış olsa da ufukta önemli değişiklikler olduğunu sonucuna varılmıştır.

Kaynak: Yazarın Araştırması

Literatür bölümünde ele alınan yayınların önemli bir bölümü yapay zekânın faydalarına/avantajlarına odaklanarak yapay zekânın benimsenme düzeyi ve uygulama alanlarına yoğunlaşmıştır. Yapay zekânın muhasebe bilgi sistemi kalitesine etkisi, veri doğruluğu ve karar alma süreçlerine etkisi, risk yönetimi gibi farklı boyutların incelendiği literatürde, meslek mensuplarının yetkinlik dönüşümünü ve teknolojinin kurumsal uygulamalara entegrasyon süreci gibi hususlardaki durumları sınırlı sayıda araştırmaya konu olmuştur. Özellikle uygulama odaklı çalışmaların -akademi, işletme, düzenleyici kurum ve meslek mensubunu bir arada değerlendiren- sınırlı olması bu çalışmayı literatüre katkı sağlaması açısından farklı kılmaktadır.

3. Veri ve Metodoloji

Araştırmada birincil veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda hazırlanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, katılımcıların demografik özellikleri ile mesleki durumlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır. İkinci bölümde ise, katılımcıların mesleki bakış açılarını/algılarını tespit etmek amacıyla, yapay zekânın muhasebe mesleğine sağladığı avantajlar ve ortaya çıkardığı dezavantajlara yönelik ifadeler yer almaktadır.

Anket sorularında, katılımcıların görüşlerinin nicel olarak ölçülmesini sağlamak amacıyla 5’li Likert Ölçeği (1 = Kesinlikle Katılmıyorum, 5 = Kesinlikle Katılıyorum) kullanılmıştır. Anket toplamda 21 sorudan oluşmaktadır. Çalışmada kullanılan anket literatüre dayalı olarak oluşturulmuştur. Ayrıca, soruların kapsam geçerliliğini artırmak amacıyla muhasebe alanında doktora yapmış ve akademik yayınları olan iki adet akademisyenin görüşleri dikkate alınmıştır. Araştırmanın evrenini Kars ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek mensupları oluşturmaktadır. Meslek odasından mail yoluyla Kars ilinde aktif olarak faaliyet gösteren 45 meslek mensubu olduğu öğrenilmiş olup, evrenin erişilebilir olması göz önüne alınarak ildeki tüm meslek mensuplarının araştırma kapsamına alınmasına karar verilmiştir. Araştırmanın kapsamı belirlendikten sonra, Kars Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanlığı ile iletişime geçilerek veri tabanı oluşturulmuştur. Çevrimiçi bir anket formu hazırlanmış ve hem çevrim içi hem de yüz yüze anket soruları meslek mensuplarına gönderilmiştir. Bu bağlamda, Kars ilinde aktif olarak faaliyet gösteren ve çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 34 (Evrenin yaklaşık %75’i) meslek mensubunun görüşleri alınarak analiz edilmiştir. Anket uygulaması için Kafkas Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Etik Kurulu’ndan 20 Mart 2025 tarih ve 68. oturumunda 01 sayılı kararıyla etik kurul onayı alınmıştır.

4. Araştırmanın Problemleri

Yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğine etkilerinin, meslek mensuplarının görüşleri doğrultusunda araştırıldığı bu çalışmada aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır;

1 Yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğindeki iş yükünü, işlem hızını ve doğruluğunu etkileme noktasında muhasebe meslek mensuplarının görüşleri nelerdir?

2 Yapay zekâ uygulamaları, muhasebe mesleğinde etik ilkeler, veri güvenliği ve gizlilik açısından barındırdığı riskler konusunda muhasebe meslek mensuplarının görüşleri nelerdir?

3 Muhasebe meslek mensuplarının yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğine etkileri hakkındaki görüşleri arasında cinsiyet, yapay zekâ hakkında bilgi sahibi olma, mesleki deneyim ve çalıştırılan personel sayısına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar var mıdır?

5. Araştırmanın Bulguları

Çalışmanın bu bölümünde, anket aracılığıyla araştırmaya katılan muhasebe meslek mensuplarının görüşlerinin frekans dağılımları ve SPSS 20 programı kullanılarak yapılan analizlerin sonuçları sunulmaktadır. Öncelikle, meslek mensuplarının anketteki ifadelerle verdikleri cevapların frekans ve yüzde dağılımları sunulmuştur. Ardından, fark analizleri yapılmış ve yorumlanmıştır. Fark analizleri için bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA testleri) kullanılmıştır. Her bir bağımsız değişkene ait oluşturulan grupların görüşleri arasındaki farklılığı ortaya koymak için de varyansların homojen olduğu durumlarda “LSD” testi, varyansların homojen olmadığı durumlarda “Dunnett’s T3” testi uygulanmıştır. Anket sorularına Kuder-Richardson güvenirlik testi uygulanmış güvenirlik katsayısı Cronbach Alpha 0,755 olarak hesaplanmıştır.

5.1. Muhasebe Meslek Mensuplarının Demografik Özelliklerini Yansıtan Bulgular

Bu bölümde katılımcıların cinsiyet, mesleki deneyim, gelir durumu ve çalıştırılan personel sayısı gibi demografik özellikleri verilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Demografik Bilgilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Cinsiyet	Frekans	%	Deneyim	Frekans	%
Erkek	27	79.4	6-10	9	26.5
Kadın	7	20.6	11-15	8	23.5
Gelir	Frekans	%	16-20	6	17.6
22.000 TL ve altı	1	2.9	21+	11	32.4
22.001-30.000	2	5.9	Personel Sayısı	Frekans	%
30.001-40.000	2	5.9	1-2	16	47.1
40.001-50.000	9	26.5	3-5	10	29.4
50.001 +	20	58.8	6-8	1	2.9

Kaynak: Yazarın Araştırması

Ayrıca araştırmaya katılan meslek mensuplarının %85.3’ü yapay zekâ hakkında bilgi sahibi olduklarını ancak %82.4’lik gibi çok önemli bir bölümünün yapay zekâyı işlerinde kullanmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 3. Yapay Zekâ Konusunda Katılımcıların Görüşlerini Yansıtan Frekans Analizi

İfadeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Kesinlikle Katılıyorum		Ne Katılmıyorum		Ne Katılıyorum		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Yapay zekâ uygulamaları muhasebe mesleğinde iş yükünü azaltmaktadır.	-	-	3	8.8	10	29.4	15	44.1	6	17.6		
2. Yapay zekâ teknolojilerinin tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlamaktadır.	-	-	2	5.9	8	23.5	19	55.9	5	14.7		
3. Yapay zekâ kullanımı, müşteri hizmetlerinin kalitesini artırmaktadır.	-	-	3	8.8	16	47.1	12	35.3	3	8.8		

4. Yapay zekâ, finansal analiz ve raporlama süreçlerinde karar destek mekanizması olarak etkili bir rol oynamaktadır.	-	-	3	8.8	10	29.4	14	41.2	7	20.6
5. Muhasebecilerin stratejik ve yaratıcı görevlerine odaklanmasını sağlamaktadır.	1	2.9	5	14.7	11	32.4	15	44.1	2	5.9
6. Yapay zekâ uygulamaları sayesinde hata oranları azalmaktadır.	-	-	4	11.8	6	17.6	15	44.1	9	26.5
7. Yapay zekâ uygulamaları muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırmaktadır.	-	-	2	5.9	12	35.3	13	38.2	7	20.6
8. Yapay zekâ ile muhasebecilerin iş kaybı riski artmaktadır.	1	2.9	7	20.6	11	32.4	12	35.3	3	8.8
9. Yapay zekâ, muhasebecilerin sorumluluk alanlarını daraltmaktadır.	5	14.7	14	41.2	8	23.5	4	11.8	3	8.8
10. Muhasebeciler için yapay zekâ kullanımı, etik sorunlara neden olabilir.	4	11.8	10	29.4	8	23.5	7	20.6	5	14.7
11. Yapay zekâ muhasebe mesleğinde insan becerilerine olan talebi azaltarak meslekî değeri düşürebilir.	1	2.9	11	32.4	10	29.4	7	20.6	5	14.7
12. Yapay zekâ uygulamaları veri gizliliği ve güvenliği açısından riskler oluşturabilir.	-	-	2	5.9	6	17.6	13	38.2	13	38.2
13. Yapay zekâ muhasebe mesleğinde insan etkileşimini ve müşteri ilişkilerini zayıflatır.	1	2.9	10	29.4	8	23.5	11	32.4	4	11.8
14. Yapay zekâ uygulamaları, muhasebecilerin meslekî bağımsızlığını tehlikeye atabilir.	1	2.9	3	8.8	8	23.5	19	55.9	3	8.8

Kaynak: Yazarın Araştırması

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunun yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğinde iş yükünü azalttığı, tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağladığı ve müşteri hizmetleri ile finansal analiz süreçlerinde önemli katkılar sunduğu görüşünde birleştiğini göstermektedir. Ayrıca yapay zekânın hata oranlarını azaltarak muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırdığı yönünde önemli bir düzeyde katılım bulunmaktadır. Bununla birlikte, bazı katılımcılar yapay zekânın iş kaybı, sorumluluk alanlarının daralması, etik sorunlar ve veri güvenliği gibi riskler barındırdığına da dikkat çekmektedir. Araştırmaya katılan meslek mensupları genel olarak yapay zekânın muhasebe mesleğine önemli avantajlar getirdiğini, ancak beraberinde bazı meslekî ve etik kaygıları da gündeme getirdiğini ortaya koymaktadır.

5.2. Muhasebe Meslek Mensuplarının Yapay Zekâ Konusundaki Görüşlerini Yansıtan Analiz Sonuçları

Tablo 4, 5, 6, 7’de muhasebe meslek mensuplarının cinsiyet, yapay zekâ hakkında bilgi sahibi olmaları, mesleki deneyim ve çalıştırılan personel sayısına ilişkin betimsel istatistikler sunulmakta ve

bu faktörlerin muhasebe mesleğinde yapay zekâ kullanımına ilişkin görüşlerini nasıl etkilediği ve değişkenlere göre görüşleri arasında anlamlı farklılıklar incelenmektedir.

Tablo 4. Muhasebe Meslek Mensuplarının Muhasebe Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyetlerine Göre İstatistiksel Dağılımı

Variable	Male		Female		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
S1	3,5556	,84732	4,2857	,75593	-2,072	,046
S2	3,6667	,78446	4,2857	,48795	-1,978	,057
S3	3,5185	,80242	3,1429	,69007	1,132	,266
S4	3,9259	,82862	3,0000	,81650	2,642	,013
S5	3,5158	,89315	2,7143	,75593	2,182	,037
S6	3,7778	1,01274	4,1429	,69007	-,896	,377
S7	3,5926	,88835	4,2857	,48795	-1,973	,057
S8	3,1481	,98854	3,7143	,95119	-1,360	,183
S9	3,4074	,97109	3,2857	1,60357	-1,853	,073
S10	3,6667	1,03775	4,1429	1,46385	-3,080	,004
S11	3,9259	,99715	3,8571	1,34519	-2,050	,049
S12	3,9259	,91676	4,7143	,48795	-2,179	,037
S13	3,1481	1,09908	3,4286	1,13389	-,598	,554
S14	3,4444	,89156	4,1429	,69007	-1,921	,064

Kaynak: Yazarın Araştırması.

Araştırmaya katılan meslek mensuplarının muhasebe mesleğinde yapay zekâ kullanımına yönelik görüşlerini betimlemeyi amaçlayan sorulara verdikleri cevaplardan elde edilen verilere ait tanımlayıcı istatistikler hesaplanmış, meslek mensuplarının cinsiyetlerine göre görüşleri arasında farklılık olup olmadığını tespit etmek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır.

Tablo 4 incelendiğinde yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğinde iş yükünü azaltması, yapay zekâ teknolojilerinin tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlaması, yapay zekâ kullanımının müşteri hizmetlerinin kalitesini artırması, yapay zekânın finansal analiz ve raporlama süreçlerinde karar destek mekanizması olarak etkili bir rol oynaması, muhasebecilerin stratejik ve yaratıcı görevlerine odaklanmasını sağlaması, yapay zekâ sayesinde hata oranlarının azalması, yapay zekâ uygulamalarının muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırması, yapay zekâ ile muhasebecilerin iş kaybı riskinin artması, yapay zekâ ile muhasebecilerin sorumluluk alanlarının daralması, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan becerilerine olan talebi azaltarak meslekî değeri düşürebilmesi, yapay zekâ uygulamalarının veri gizliliği ve güvenliği açısından riskler oluşturabilmesi, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan etkileşimini ve müşteri ilişkilerini zayıflatabilmesi ve yapay zekâ uygulamalarının muhasebecilerin meslekî bağımsızlığını tehlikeye atmasına ilişkin muhasebe meslek mensuplarının görüşleri arasında cinsiyetlerine göre $p \leq 0,05$ anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur.

Ancak muhasebeciler için yapay zekâ kullanımının etik sorunlara neden olabilmesine ilişkin muhasebe meslek mensuplarının görüşleri arasında cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir [$t = 3,080$; $p = 0,004$; $p < 0,05$].

Tablo 5. Muhasebe Meslek Mensuplarının Muhasebe Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşlerinin Yapay Zekâ Hakkında Bilgi Sahibi Olmalarına Göre İstatistiksel Dağılımı

Variable	Evet		Hayır		<i>t</i>	<i>p</i>
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>		
S1	3,7931	,81851	3,2000	1,09545	1,427	,163

S2	3,8621	,78940	3,4000	,54772	1,250	,220
S3	3,5172	,78471	3,0000	,70711	1,378	,178
S4	3,8966	,81700	2,8000	,83666	2,763	,009
S5	3,4138	,94556	3,0000	,70711	,930	,359
S6	3,9655	,94426	3,2000	,83666	1,697	,099
S7	3,7931	,90156	3,4000	,54772	,938	,355
S8	3,2414	,98761	3,4000	1,14018	-,325	,747
S9	2,5517	1,21262	2,8000	,83666	-,437	,665
S10	2,8966	1,29131	3,4000	1,14018	-,816	,420
S11	3,0690	1,13172	3,4000	1,14018	-,603	,550
S12	4,1379	,87522	3,8000	1,09545	,771	,447
S13	3,1724	1,10418	3,4000	1,14018	-,424	,674
S14	3,6207	,86246	3,4000	1,14018	,505	,617

Kaynak: Yazarın Araştırması.

Tablo 5 incelendiğinde yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğinde iş yükünü azaltması, yapay zekâ teknolojilerinin tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlaması, yapay zekâ kullanımının müşteri hizmetlerinin kalitesini artırması, yapay zekânın finansal analiz ve raporlama süreçlerinde karar destek mekanizması olarak etkili bir rol oynaması, muhasebecilerin stratejik ve yaratıcı görevlerine odaklanmasını sağlaması, yapay zekâ sayesinde hata oranları azalması, yapay zekâ uygulamalarının muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırması, yapay zekâ ile muhasebecilerin iş kaybı riskinin artması, yapay zekâ ile muhasebecilerin sorumluluk alanlarının daralması, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan becerilerine olan talebi azaltarak meslekî değeri düşürebilmesi, yapay zekâ uygulamalarının veri gizliliği ve güvenliği açısından riskler oluşturabilmesi, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan etkileşimini ve müşteri ilişkilerini zayıflatabilmesi, muhasebeciler için yapay zekâ kullanımının etik sorunlara neden olabilmesine ve yapay zekâ uygulamalarının muhasebecilerin meslekî bağımsızlığını tehlikeye atmasına ilişkin muhasebe meslek mensuplarının görüşleri arasında yapay zekâ hakkında bilgi sahibi olmalarına göre $p \leq 0,05$ anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur.

Tablo 6. Muhasebe Meslek Mensuplarının Mesleki Deneyim Durumlarına Göre Muhasebe Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşlerine Ait ANOVA Sonuçları

Değişkenler		Karelerinin Toplamı	Karelerinin Ortalaması	<i>F</i>	<i>p</i>
S1	Gruplar arası	3,780	1,260	1,776	,173
	Gruplar içi	21,279	,709		
	Toplam	25,059			
S2	Gruplar arası	1,291	,430	,707	,556
	Gruplar içi	18,268	,609		
	Toplam	19,559			
S3	Gruplar arası	,826	,275	,422	,738

	Gruplar içi	19,557	,652		
	Toplam	20,382			
S4	Gruplar arası	2,739	,913	1,147	,346
	Gruplar içi	23,879	,796		
	Toplam	26,618			
S5	Gruplar arası	1,886	,629	,729	,543
	Gruplar içi	25,879	,863		
	Toplam	27,765			
S6	Gruplar arası	2,662	,887	,965	,422
	Gruplar içi	27,602	,920		
	Toplam	30,265			
S7	Gruplar arası	1,515	,505	,656	,586
	Gruplar içi	23,102	,770		
	Toplam	24,618			
S8	Gruplar arası	3,320	1,107	1,133	,351
	Gruplar içi	29,298	,977		
	Toplam	32,618			
S9	Gruplar arası	3,119	1,040	,759	,526
	Gruplar içi	41,116	1,371		
	Toplam	44,235			
S10	Gruplar arası	4,464	1,488	,920	,443
	Gruplar içi	48,506	1,617		
	Toplam	52,971			
S11	Gruplar arası	7,609	2,536	2,243	,104
	Gruplar içi	33,920	1,131		
	Toplam	41,529			
S12	Gruplar arası	,831	,277	,321	,810
	Gruplar içi	25,904	,863		
	Toplam	26,735			
S13	Gruplar arası	1,609	,536	,424	,737
	Gruplar içi	37,949	1,265		
	Toplam	39,559			
S14	Gruplar arası	1,790	,597	,732	,541
	Gruplar içi	24,446	,815		
	Toplam	26,235			

Kaynak: Yazarın Araştırması.

Tablo 6 incelendiğinde yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğinde iş yükünü azaltması, yapay zekâ teknolojilerinin tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlaması, yapay zekâ kullanımının müşteri hizmetlerinin kalitesini artırması, yapay zekânın finansal analiz ve raporlama süreçlerinde karar destek mekanizması olarak etkili bir rol oynaması, muhasebecilerin stratejik ve yaratıcı görevlerine odaklanmasını sağlaması, yapay zekâ sayesinde hata oranları azalması, yapay zekâ uygulamalarının muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırması, yapay zekâ ile muhasebecilerin iş kaybı riskinin artması, yapay zekâ ile muhasebecilerin sorumluluk alanlarının daralması, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan becerilerine olan talebi azaltarak meslekî değeri düşürebilmesi, yapay zekâ uygulamalarının veri gizliliği ve güvenliği açısından riskler oluşturabilmesi, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan etkileşimini ve müşteri ilişkilerini zayıflatabilmesi, muhasebeciler için yapay zekâ kullanımının etik sorunlara neden olabilmesine ve yapay zekâ uygulamalarının muhasebecilerin meslekî bağımsızlığını tehlikeye atmasına ilişkin muhasebe meslek mensuplarının görüşleri arasında meslekî deneyimlerine göre $p \leq 0,05$ anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur.

Tablo 7. Muhasebe Meslek Mensuplarının Çalıştırdıkları Personel Sayısına Göre Muhasebe Mesleğinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Görüşlerine Ait ANOVA Sonuçları

Değişkenler		Karelerinin Toplamı	Karelerinin Ortalaması	<i>F</i>	<i>p</i>
S1	Gruplar arası	6.602	2.201	3.577	.025
	Gruplar içi	18.457	.615		
	Toplam	25.059			
S2	Gruplar arası	2.293	.764	1.328	.284
	Gruplar içi	17.266	.576		
	Toplam	19.559			
S3	Gruplar arası	2.132	.711	1.168	.338
	Gruplar içi	18.250	.608		
	Toplam	20.382			
S4	Gruplar arası	.361	.120	.137	.937
	Gruplar içi	26.257	.875		
	Toplam	26.618			
S5	Gruplar arası	2.470	.823	.977	.417
	Gruplar içi	25.295	.843		
	Toplam	27.765			
S6	Gruplar arası	4.299	1.433	1.655	.198
	Gruplar içi	25.966	.866		
	Toplam	30.265			
S7	Gruplar arası	4.411	1.470	2.183	.111
	Gruplar içi	20.207	.674		
	Toplam	24.618			
S8	Gruplar arası	7.566	2.522	3.020	.045

	Gruplar içi	25.052	.835		
	Toplam	32.618			
S9	Gruplar arası	5.907	1.969	1.541	.224
	Gruplar içi	38.329	1.278		
	Toplam	44.235			
S10	Gruplar arası	.892	.297	.171	.915
	Gruplar içi	52.079	1.736		
	Toplam	52.971			
S11	Gruplar arası	3.135	1.045	.816	.495
	Gruplar içi	38.395	1.280		
	Toplam	41.529			
S12	Gruplar arası	1.398	.466	.552	.651
	Gruplar içi	25.338	.845		
	Toplam	26.735			
S13	Gruplar arası	1.164	.388	.303	.823
	Gruplar içi	38.395	1.280		
	Toplam	39.559			
S14	Gruplar arası	.707	.236	.277	.842
	Gruplar içi	25.529	.851		
	Toplam	26.235			

Kaynak: Yazarın Araştırması.

Tablo 7 incelendiğinde yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleğinde iş yükünü azaltması, yapay zekâ teknolojilerinin tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlaması, yapay zekâ kullanımının müşteri hizmetlerinin kalitesini artırması, yapay zekânın finansal analiz ve raporlama süreçlerinde karar destek mekanizması olarak etkili bir rol oynaması, muhasebecilerin stratejik ve yaratıcı görevlerine odaklanmasını sağlaması, yapay zekâ sayesinde hata oranları azalması, yapay zekâ uygulamalarının muhasebe süreçlerindeki hız ve doğruluğu artırması, yapay zekâ ile muhasebecilerin iş kaybı riskinin artması, yapay zekâ ile muhasebecilerin sorumluluk alanlarının daralması, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan becerilerine olan talebi azaltarak meslekî değeri düşürebilmesi, yapay zekâ uygulamalarının veri gizliliği ve güvenliği açısından riskler oluşturabilmesi, yapay zekânın muhasebe mesleğinde insan etkileşimini ve müşteri ilişkilerini zayıflatabilmesi, muhasebeciler için yapay zekâ kullanımının etik sorunlara neden olabilmesine ve yapay zekâ uygulamalarının muhasebecilerin meslekî bağımsızlığını tehlikeye atmasına ilişkin muhasebe meslek mensuplarının görüşleri arasında çalıştırdıkları personel sayısına göre $p \leq 0,05$ anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı bulunmuştur.

Araştırmaya katılanların büyük bir bölümü yapay zekâ uygulamalarının iş yükünü azaltacağını, özellikle tekrarlayan işlemleri otomatikleştirerek zaman tasarrufu sağlayacağını ve işlemlerin doğruluğunun ve hızını artıracığını ifade etmişlerdir. Bu sonuçlar araştırmanın birinci sorusu olan yapay zekâ uygulamaları muhasebe mesleğindeki iş yükünü, işlem hızını ve doğruluğunu etkileme noktasında muhasebe meslek mensuplarının görüşleri nelerdir? Hususuna dikkat çekici cevap sunmaktadır. Benzer

durum araştırmanın ikincisi sorusu için de geçerlidir. Katılımcıların çok önemli bir kısmı yapay zekanın veri gizliliği ve güvenliği açısından risk oluşturabileceğini ifade ederek kayda bir endişe ve risk algısına sahip olduklarının ortaya koymuştur. Araştırmanın üçüncü sorusu farklılık analizlerine yönelik olup ağırlıklı olarak sonuçlarda anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu durum Kars ilinde muhasebe meslek mensuplarının demografik özelliklerinden bağımsız olarak, yapay zekânın getireceği avantaj ve dezavantajlar konusunda benzer bir mesleki algıya sahip olduklarını göstermektedir.

SONUÇ

Muhasebe mesleği günümüzde kayıt tutma ile anılan klasik muhasebe anlayışının çok ötesinde dinamik bir mesleği ifade etmektedir. Bu dinamik süreç meslek mensubunun teknolojik yenilikleri hızlıca özümseyip uygulamasını gerektirmektedir. Özellikle son yıllarda yapay zekânın her alanda etkili olduğu ortamda bu durumdan en çok etkilenen/etkilenecek mesleklerin başında gelen muhasebe mesleğinin kendini hızlıca yenileyerek sürece ayak uydurması varoluş açısından olmazsa olmazdır. Bu bağlamda yapay zekâ uygulamalarının meslek mensuplarının bakış açısıyla ele alındığı bu çalışmada yapay zekânın mesleğe ve meslek mensuplarına avantajlı ve dezavantajlı yönleri değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucuna göre yapay zekâ uygulamalarının muhasebe mesleği üzerinde olumlu etkileri meslek mensupları tarafından genel olarak kabul edilmektedir. Muhasebe meslek mensupları yapay zekânın muhasebede fazlaca yeri olan rutin ve tekrar işlemleri otomatikleştirerek iş yükünü azalttığı ve hata oranını düşüreceğini ifade etmişlerdir. Bu sonuç dijitalleşme ve yapay zekânın mesleğe etkilerinin ortaya konduğu çalışmalarla (Holmes ve Douglass, 2022; Banta vd. 2022) uyumludur. Bu çalışmada elde edilen yapay zekânın müşteri hizmetlerinin niteliğinin artırılması ile ilgili sonuç da literatürde yer alan çalışmalarla paralellik göstermektedir. Ayrıca veri gizliliği ve güvenliği açısından ortaya çıkabilecek riskler her alanda olduğu gibi muhasebe mesleğinde de meslek mensupları tarafından dikkate alınan bir unsur olarak ortaya çıkmıştır. Uluslararası literatürde de (Gordijn ve Have, 2023; Fülöp vd. 2023) veri gizliliği ve siber güvenlik riskleri hususunda benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Kars ilinde gerçekleştirilen bu çalışmada bazı sonuçlar uluslararası literatürle (Li ve Zheng, 2018) ayrılmaktadır. Özellikle yapay zekânın dönüşümü ve iş kayıpları konusunda bu çalışmaya katılan meslek mensuplarının daha dengeli bir dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu farklılıkta çalışmanın gerçekleştirildiği bölgedeki iş yerlerinin mikro işletmelerden oluşması ve yapay zekâyı fiilen yaygın olarak kullanılmaması etkili olmuştur.

Genel olarak değerlendirildiğinde yapay zekânın muhasebe süreçlerinde verimliliği artıracığı, hata oranlarını düşürerek zaman tasarrufu sağlayacağı muhasebe meslek mensubuna daha analitik, yaratıcı ve stratejik görevlere odaklanabilme olanağı sağlayacağı ortaya çıkmıştır. Yapay zekânın çok sayıda avantaj sağlamasına karşın bazı riskleri de beraberinde taşıyacağı katılımcılar tarafından ifade edilmiştir. Özellikle iş kaybı ve veri gizliliği bu hususların başında yer almaktadır.

Mevcut muhasebe ve yapay zekâ literatürünün önemli bir bölümü teorik ve bibliyometrik çalışmalardan oluşmaktadır. Bu çalışma ise her ne kadar sınırlı bir alanda yapılmış olsa da meslek mensuplarının yapay zekâ konusundaki algılarını ampirik olarak ölçerek literatüre teorik ve özgün katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada yer alan bulgu ve sonuçlar sadece Kars ilinde faaliyet gösteren meslek mensuplarını ve bu meslek mensuplarının anket sorularına verdikleri cevaplarla sınırlıdır. Gelecekte yapılacak benzer çalışmalarda evren ve örneklemin daha geniş tutularak yapılması ayrıca anket sorularının yanı sıra açık uçlu sorularla katılımcıların görüşlerinin derinlemesine ele alınması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Almaraz-López, C., Almaraz-Menéndez, F., & López-Esteban, C. (2023). Comparative study of the attitudes and perceptions of university students in business administration and management and in education toward artificial intelligence. *Education Sciences*, 13(6), 609.
- Al-Okaily, M. (2025). Artificial intelligence and its applications in the context of accounting and disclosure. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 23(4), 1387-1401.
- Al Wael, H., Abdallah, W., Ghura, H., & Buallay, A. (2024). Factors influencing artificial intelligence adoption in the accounting profession: the case of public sector in Kuwait. *Competitiveness Review: An International Business Journal*, 34(1), 3-27.
- Bakarich, K. M., & O'Brien, P. E. (2021). The robots are coming... but aren't here yet: The use of artificial intelligence technologies in the public accounting profession. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 18(1), 27-43.
- Banța, V. C., Rîndașu, S. M., Tănăsie, A., & Cojocaru, D. (2022). Artificial intelligence in the accounting of international businesses: a perception-based approach. *Sustainability*, 14(11), 6632.
- Fülöp, M. T., Topor, D. I., Ionescu, C. A., Cifuentes-Faura, J., & Măgdaș, N. (2023). Ethical concerns associated with artificial intelligence in the accounting profession: a curse or a blessing?. *Journal of Business Economics and Management (JBEM)*, 24(2), 387-404.
- Goel, M., Tomar, P. K., Vinjamuri, L. P., Reddy, G. S., Al-Tae, M., & Alazzam, M. B. (2023, May). Using AI for predictive analytics in financial management. In *2023 3rd International conference on advance computing and innovative technologies in engineering (ICACITE)* (pp. 963-967). IEEE.
- Gordijn B, Have HT (2023) Gordijn B, Have HT (2023) AI ethics in finance: challenges and perspectives for fair decision-making. *J Bus Ethics* 183(4):635–654
- Haenlein, M., & Kaplan, A. (2019). A brief history of artificial intelligence: On the past, present, and future of artificial intelligence. *California management review*, 61(4), 5-14.
- Holmes, A. F., & Douglass, A. (2022). Artificial intelligence: Reshaping the accounting profession and the disruption to accounting education. *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 19(1), 53-68.
- Jamal Mohammad, S., Khamees Hamad, A., Borgi, H., Anh Thu, P., Safdar Sial, M., & Abdallah Alhadidi, A. (2020). How artificial intelligence changes the future of accounting industry. *International Journal of Economics and Business Administration* Volume VIII, Issue 3, 2020 pp. 478-488.
- Jin, H., J. (2022), "The impact of artificial intelligence on the accounting industry", *2022 8th International Conference on Humanities and Social Science Research (ICHSSR 2022)*. pp.570-574.
- Johnson, J. (2023) How AI and Automation Technology Can Help Accountants. <https://www.business.com/articles/ai-and-accounting>. Erişim Tarihi: 23.10.2025.
- Johri, A. (2025, January). Impact of artificial intelligence on the performance and quality of accounting information systems and accuracy of financial data reporting. In *Accounting Forum* (pp. 1-25). Routledge.
- Khan, S., & Gupta, S. (2025). Boosting the efficacy of green accounting for better firm performance: artificial intelligence and accounting quality as moderators. *Meditari Accountancy Research*, 33(2), 472-496.
- Kınay, B., & Cığır, A. (2025). Artificial intelligence in accounting profession and education: A content and bibliometric analysis (2007-2024). *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(1), 59-83.
- Kureljusic, M., & Karger, E. (2024). Forecasting in financial accounting with artificial intelligence—A systematic literature review and future research agenda. *Journal of Applied Accounting Research*, 25(1), 81-104.
- Li, Z., & Zheng, L. (2018). The impact of artificial intelligence on accounting. In *2018 4th international conference on social science and higher education (ICSSHE 2018)*. Atlantis Press.
- Losbichler, H., & Lehner, O. M. (2021). Limits of artificial intelligence in controlling and the ways forward: a call for future accounting research. *Journal of Applied Accounting Research*, 22(2), 365-382.
- Muniswamaiah, M., Agerwala, T., & Tappert, C. (2019). Big data in cloud computing review and opportunities. arXiv preprint arXiv:1912.10821. Erişim Tarihi:22.10.2025.

- Ng, C., & Alarcon, J. (2020). Artificial intelligence in accounting: Practical applications. Routledge.
- Nyholm, S. (2024). Artificial intelligence and human enhancement: can AI technologies make us more (artificially) intelligent?. *Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics*, 33(1), 76-88.
- Odonkor, B., Kaggwa, S., Uwaoma, P. U., Hassan, A. O., & Farayola, O. A. (2024). The impact of AI on accounting practices: A review: Exploring how artificial intelligence is transforming traditional accounting methods and financial reporting. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, 21(1), 172-188.
- Peng, Y., Ahmad, S. F., Bani Ahmad, A. Y. A., Al Shaikh, M. S., Daoud, M. K., & Alhamdi, F. M. H. (2023). *Riding the waves of artificial intelligence in advancing accounting and its implications for sustainable development goals*. *Sustainability*, 15(19), 14165. <https://doi.org/10.3390/su151914165>.
- Rawashdeh, A. (2025). The consequences of artificial intelligence: An investigation into the impact of AI on job displacement in accounting. *Journal of Science and Technology Policy Management*, Ahead of Print.
- Sahoo, A. P. S., & Nayak, Y. D. (2021). Towards understanding of artificial intelligence in accounting profession. *International Journal of Business and Social Science Research*, 2(5), 1-5.
- Schweitzer, B. (2024). Artificial intelligence (AI) ethics in accounting. *Journal of Accounting, Ethics & Public Policy*, JAEPP, 25(1), 67-67.
- Shaffer, K. J., Gaumer, C. J., & Bradley, K. P. (2020). Artificial intelligence products reshape accounting: time to re-train. *Development and learning in organizations: an international journal*, 34(6), 41-43.
- Teubner T, Adam MTP, Weinhardt C (2023) AI-based decision-making in financial contexts: risks and regulatory solutions. *Inf Syst Res* 34(2):377–395
- Uçoğlu, D. (2020). Effects of artificial intelligence technology on accounting profession and education. *Pressacademia*, 11(1), 16-21.
- Yi, Z., Cao, X., Chen, Z., & Li, S. (2023). Artificial intelligence in accounting and finance: Challenges and opportunities. *IEEE Access*, 11, 129100-129123.
- Zayed, L. M. M., Nour, M. I., Al Attar, K., Almubaideen, H., & Abdelaziz, G. A. M. (2024). Role of artificial intelligence (AI) in accounting information systems in detecting fraud. In *Artificial Intelligence and Economic Sustainability in the Era of Industrial Revolution 5.0* (pp. 397-409). Cham: Springer Nature Switzerland.